

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้ก็เพื่อที่จะทราบความเป็นมาของอุตสาหกรรมน้ำมันพืชเกี่ยวกับการผลิตและตลาด ได้ศึกษาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบที่ใช้ศึกษาปริมาณผลผลิตของวัตถุดิบเหล่านั้นและราคา ศึกษาเกี่ยวกับกรรมวิธีการผลิตและต้นทุนการผลิตศึกษาสภาพตลาดที่เกี่ยวข้อง การตลาดสินค้าทางเกษตร การจำหน่าย การค้าและตลาดน้ำมันพืชในต่างประเทศ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะทราบถึงปัญหาต่าง ๆ และศึกษาความต้องการน้ำมันสำหรับบริโภคในประเทศ และปริมาณการบริโภคน้ำมันพืชในประเทศ เพื่อให้ทราบแนวโน้มการขยายตัวของความต้องการบริโภคน้ำมัน เปรียบเทียบกับการผลิตและการบริโภคน้ำมันพืช

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงโครงสร้างของอุตสาหกรรมน้ำมันพืช ซึ่งประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อมจำนวนมาก เป็นโรงงานที่ดำเนินงานมานานแล้ว ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดทางภาคใต้ จังหวัดใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร และในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่โรงงานเหล่านี้จะทำการผลิตน้ำมันมะพร้าวและน้ำมันถั่วลิสง ทั้งนี้เพราะวัตถุดิบทั้งสองชนิดมีเปอร์เซ็นต์น้ำมันสูง และให้ปริมาณผลผลิตได้มาก กรรมวิธีการผลิตส่วนใหญ่ใช้วิธีการบีบอัดด้วยเครื่องจักรหลาย ๆ ครั้ง กรองให้สะอาดแล้วจำหน่ายออกไปในรูปของน้ำมันดิบเพราะโรงงานเหล่านี้ยังไปมีความสามารถในการกลั่นให้บริสุทธิ์ ในระยะหลังที่รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุน จึงมีโรงงานขนาดใหญ่เกิดขึ้นหลายแห่ง เพื่อทำการผลิตน้ำมันพืชจากถั่วเหลือง เมล็ดถั่ว เมล็ดฝ้ายและรำ ซึ่งวัตถุดิบเหล่านี้มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันต่ำกว่ามะพร้าวและถั่วลิสง ฉะนั้นกรรมวิธีการผลิตจึงแตกต่างกันไป โรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะสกัดน้ำมันด้วยสารเคมีที่เรียกว่าตัวทำละลาย และมีขบวนการทำน้ำมันให้บริสุทธิ์

สำหรับกำลังผลิตของอุตสาหกรรมทั้งสิ้นประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ตันต่อปี แต่กำลังผลิตที่ใช้คงอยู่ที่ระดับต่ำกว่ากำลังผลิตที่มีอยู่ ทั้งนี้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณการผลิตน้ำมันพืช โดยการศึกษาจากปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต และใช้วิธีการนี้ศึกษาปริมาณการผลิตย้อนหลัง

ไปหลายาปีเพื่อศึกษาแนวโน้มการเติบโตของการบริโภคน้ำมันพืช ทั้งนี้ได้เปรียบเทียบผลการ
ศึกษาในปี ๒๕๑๓ , ๒๕๑๗-๒๕๑๘ กับงานวิจัยที่ผู้อื่นทำไว้ ปรากฏได้ผลที่ใกล้เคียงกัน เหตุ
ผลอีกประการหนึ่งที่ทำการศึกษาจากปริมาณการใช้วัตถุดิบ เพราะไม่สามารถหาข้อมูลในอดีต
ที่ผ่านมาเป็นเวลาหลายปีจากผู้ผลิตได้

ผลการศึกษาปริมาณการผลิตน้ำมันพืชจาก ถั่วลิสง ถั่วเหลือง เมล็ดนุ่น เมล็ดฝ้าย
รำ และมะพร้าวแห้ง ตารางที่ ๓๕ แสดงปริมาณการผลิตของน้ำมันแต่ละชนิด ปี ๒๕๐๕-๒๕๑๘
๒๕๑๘ กำลังผลิตน้ำมันพืชที่ใช้อยู่ในอัตรา ๘๖% ของกำลังผลิตทั้งหมดซึ่งเท่ากับ ๘๗.๐๐๐ ตัน/
ปี (ได้แก่กำลังผลิตน้ำมันถั่วลิสง น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันเมล็ดนุ่น น้ำมันเมล็ดฝ้าย น้ำมันรำ
และน้ำมันมะพร้าว) ปริมาณการผลิตของน้ำมันแต่ละชนิดดังนี้

ชนิดของน้ำมัน	กำลังผลิต (ตัน/ปี)	ปริมาณการผลิต ในปี ๒๕๑๘ (ตัน)	คิดเป็น% ของกำลัง ผลิตแต่ละชนิด	คิดเป็น% ของ ผลผลิตจริงรวม
น้ำมันถั่วลิสง	๑๒,๐๐๐	๘,๓๒๓	๖๙	๑๕
น้ำมันถั่วเหลือง	๒๐,๐๐๐	๖,๙๔๔	๓๔	๑๒.๖
น้ำมันเมล็ดนุ่น	๑๐,๐๐๐	๓,๕๗๒	๓๕	๖.๔
น้ำมันเมล็ดฝ้าย	๑๐,๐๐๐	๙,๕๘๐	๙๕	๑๗.๕
น้ำมันรำ	๒๐,๐๐๐	๑๐,๓๒๘	๕๑	๑๙
น้ำมันมะพร้าว	๒๕,๐๐๐	๑๖,๑๘๐	๖๔	๒๙.๕
รวม	๘๗,๐๐๐	๕๔,๙๒๗	๕๖	๑๐๐

๑ ตามรายงานกำลังผลิตในปี ๒๕๑๘ จากกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

และจากการศึกษาปริมาณความต้องการบริโภคน้ำมันในประเทศ ซึ่งให้เท่ากับผลรวม
ปริมาณการบริโภคน้ำมันพืช กับปริมาณการบริโภคน้ำมันหมูในช่วงปี ๒๕๐๙-๒๕๑๘ เพื่อศึกษาแนว
โน้มการเพิ่มของความต้องการบริโภคน้ำมันในประเทศ แนวโน้มการบริโภคน้ำมันพืชและแนว
โน้มการบริโภคน้ำมันหมูโดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อให้ประโยชน์ในการพยากรณ์ โดยให้การ
เปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ผิดปกติมีน้อยมาก หรือการเปลี่ยนแปลงในบางเรื่องซึ่ง

ไม่สามารถแทนค่าเป็นตัวเลขได้ เช่นความนิยมของผู้บริโภค เป็นปัจจัยคงที่ ผลการพยากรณ์ ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำมันในประเทศ การบริโภคน้ำมันพืช และการบริโภคน้ำมันหมูของ ปี ๒๕๒๒-๒๕๒๕ ดังนี้

ปี	หน่วย : พันตัน		
	ความต้องการน้ำมันในประเทศ	การบริโภคน้ำมันพืช	การบริโภคน้ำมันหมู
๒๕๒๒	๑๒๒.๘	๔๙.๓	๗๒.๕
๒๕๒๓	๑๒๔.๘	๕๐.๒	๗๔.๖
๒๕๒๔	๑๒๘.๒	๕๑.๑	๗๖.๘
๒๕๒๕	๑๓๐.๘	๕๒.๐	๗๘.๑

ผลจากการพยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำมันในประเทศ ในปี ๒๕๒๐-๒๕๒๕ มีจำนวน ๑๒๒,๘๐๐-๑๓๐,๘๐๐ ตัน โดยมีแนวโน้มการบริโภคน้ำมันพืชเท่ากับ ๔๙,๓๐๐-๕๒,๐๐๐ ตัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกำลังผลิตที่มีอยู่ ๙๗,๐๐๐ ตัน ทั้งนี้ยังไม่ได้รวมกำลังผลิตของโรงงานน้ำมันพืชที่เปิดดำเนินการภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัน จะเห็นว่าปัจจุบันในประเทศยังมีกำลังผลิตคงเหลือเพียงพอในการผลิตเพื่อสนองความต้องการได้

ในทางปฏิบัติโรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันพืชมักจะประสบปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ และปัญหาราคาวัตถุดิบ โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการค้าล่วงเหลือ ทั้งนี้เนื่องจากตลาดการค้าเมล็ดพืชซึ่งเป็นวัตถุดิบนั้นดำเนินไปโดยเสรี ราคาจึงมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศตลอดจนภาวะอุปทานของผลผลิตเมล็ดพืชด้วย ซึ่งทำให้เกิดภาวะการแก่งแย่งกันซื้อในเวลาที่มีความต้องการสูง โดยเฉพาะเมื่อมีความต้องการของต่างประเทศ ทำให้ราคาสูง หากโรงงานต้องรับซื้อในราคาสูง จะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงในขณะที่ราคาขายถูกควบคุมโดยรัฐบาล ถ้าเป็นภาวะที่ราคาวัตถุดิบลดต่ำ เกษตรกรมักจะถูกตราราคารับซื้อจากผู้รวบรวมท้องถิ่นหรือพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกิดความไม่พอใจและอาจทำให้หมดความสนใจในการเพาะปลูกในปีต่อไปหรือเกิดการกักตุนเพื่อขึ้นราคาขาย เมื่อภาวะราคาเมล็ดพืชตกต่ำทางโรงงานก็มักจะได้รับคำร้องเรียนว่าเป็นตัวการสำคัญที่ตราราคารับซื้อจากเกษตรกร ภาวะ

ตลาดเมล็ดพืชน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงตามภาวะตลาดการค้าต่างประเทศอยู่เสมอมา ซึ่งทางโรงงานผลิตน้ำมันพืชจำเป็นต้องซื้อผลิตผลจากเกษตรกรภายในประเทศไม่ว่าจะมีราคาสูงขึ้นหรือต่ำลง ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้มีการเพาะปลูกมากขึ้นให้มีผลผลิตเพียงพอเพื่อป้อนเข้าโรงงาน ถ้าผลผลิตมีมากก็สามารถจำหน่ายเป็นสินค้าออกได้ ข้อสังเกตเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนวัตถุดิบ รัฐบาลยังอนุญาตให้มีการส่งออกได้ เป็นการส่งเสริมพ่อค้าส่งออกทางอ้อมในการกักตุนสินค้าเพื่อการส่งออก จึงทำให้ราคาสูงมาก สำหรับโรงงานจำเป็นต้องซื้อไว้ในราคาสูงโดยหวังจะส่งกากออกขายต่างประเทศเพื่อเป็นการชดเชยกัน แต่กลับถูกควบคุมการส่งออกและเปิดโอกาสให้มีการส่งกากเข้าโดยเสรี ทำให้โรงงานน้ำมันพืชมีกากเหลือจำนวนมากจึงต้องลดการผลิตลง เมื่อปริมาณกากลดลง ราคาากก็เพิ่มสูงขึ้น ทำความผิดคือตรอนให้แก่ผู้เลี้ยงสัตว์ ซึ่งเหตุการณ์นี้ได้เกิดขึ้นเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๖-พ.ศ. ๒๕๑๗ โรงงานผู้ผลิตน้ำมันพืชและผู้เลี้ยงสัตว์ได้ร้องเรียนต่อทางราชการให้ช่วยเหลือ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ ลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าจากร้อยละ ๖๐ หรือ ก.ก.๖ ละ ๓ บาท เหลือเพียงร้อยละ ๑๐ หรือ ก.ก.๖ ละ ๐.๐๓ บาท ซึ่งมีผลให้ภาวะการค้าสัตว์เหลือง ซึ่งมีภาวะตึงเครียดคลี่คลายลงบ้าง แต่ด้วยเหตุผลที่ยังไม่สามารถขายกากสัตว์เหลืองได้ จึงทำให้ไม่กล้ารับซื้อสัตว์เหลืองฤดูใหม่เข้าโรงงาน ทำให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาต่ำเพราะตลาดซบเซา ซึ่งภายหลังทางการได้อนุญาตให้ส่งกากสัตว์เหลืองออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ ร้อยละ ๒๐ ของกากที่ผลิตได้แต่ละเดือน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นไป

ส่วนการรำและกากถั่วลิสง รัฐบาลไม่อนุญาตให้ส่งออกตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา เพราะเกิดภาวะขาดแคลนอาหารสัตว์ในประเทศ สำหรับด้านราคามีการเคลื่อนไหวน้อยและอยู่ในระดับต่ำกว่าราคาากถั่วเหลือง เพราะไม่เป็นที่นิยมของผู้เลี้ยงสัตว์มากนัก ในด้านคุณค่าและคุณภาพของกาก สำหรับด้านตลาดมะพร้าวแห้ง เกิดภาวะขาดแคลนเนื่องจากผลผลิตมะพร้าวลดลง เมื่อความต้องการบริโภคมีเพิ่มขึ้น ทำให้ราคาสูงขึ้น ซึ่งต้องมีการส่งเนื้อมะพร้าวแห้งและน้ำมันมะพร้าวจากต่างประเทศเข้ามาทำให้บริสุทธิเพื่อจำหน่ายในประเทศ

ผลจากการศึกษาภาวะการผลิตและตลาดของอุตสาหกรรมน้ำมันพืช นอกจากประโยชน์ที่ได้จากการพยากรณ์ความต้องการบริโภคน้ำมันพืชในอนาคตดังกล่าวแล้ว ผลที่ได้จากการศึกษาอีกประการคือ ได้ทราบถึงระบบเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วยหน่วยเศรษฐกิจย่อยประกอบกัน เช่น หน่วยเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และหน่วยเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการเกษตรกรรมเป็นหลัก ดังนั้นส่วนเศรษฐกิจการเกษตรจึงมีความสำคัญสูงอันดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนเศรษฐกิจอื่น ๆ และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดต่อส่วนเศรษฐกิจอื่น ๆ ผลผลิตจากส่วนการเกษตร เป็นแหล่งที่มาสำคัญของรายได้ประชาชาติ และเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงฐานะความกินดีอยู่ดีของประชากรในประเทศ และเป็นตัวกระตุ้นให้ส่วนเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศพัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้น

อุตสาหกรรมน้ำมันพืช เป็นกิจกรรมอันหนึ่งที่จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบเศรษฐกิจการเกษตรในการเพาะปลูกพืชน้ำมัน กับระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมผลิตน้ำมันพืช เพื่อประโยชน์ของเศรษฐกิจโดยส่วนรวม เกษตรกรควรเลือกเพาะปลูกพืชชนิดที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ตั้งแต่ทำเลที่ทำการเพาะปลูก วิธีการเพาะปลูก ระยะเวลาการเพาะปลูก ต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเพาะปลูก ปริมาณผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการขายพืชผลเหล่านั้น ในแง่ของโรงงานอุตสาหกรรมผู้ซื้อพืชผลจากเกษตรกร ย่อมจะเลือกรัตถุดิบที่จะให้ประโยชน์ในด้านผลตอบแทนในการผลิตสูงสุด ชนิดของวัตถุดิบที่ใช้ขึ้นอยู่กับกรรมวิธีการผลิต และผลตอบแทนที่จะได้จากการขายผลิตภัณฑ์ซึ่งจะรวมถึงการขายกากพืชน้ำมันเหล่านั้นด้วย เท่าที่กล่าวมานี้เพียงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรกับโรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันพืชเท่านั้น ยังมีระบบเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่เข้ามามีส่วนสัมพันธ์ คือ โรงงานอุตสาหกรรมอาหาร โรงงานอุตสาหกรรมผสมอาหารสัตว์ ผู้เลี้ยงสัตว์ พ่อค้าส่งออก ตลอดจนพ่อค้าคนกลางที่มีกจะมีบทบาทเกี่ยวข้องอยู่ระหว่างช่วงการติดต่อ

ของระบบเศรษฐกิจหนึ่งกับระบบเศรษฐกิจอีกอันหนึ่ง และในที่สุดจะถึงผู้บริโภคหน่วยสุดท้าย คือประชากรทั่วไปซึ่งรวมถึงเกษตรกรด้วย

ฉะนั้น ในการที่จะให้ระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมประสบผลสำเร็จทุกหน่วยได้ผล ตอบแทนที่น่าพอใจ พืชน้ำมันที่เห็นว่าน่าจะเป็นพิจารณาสนับสนุนให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกคือ ถั่วเหลือง ด้วยเหตุผลดังนี้

๑. ถั่วเหลืองเป็นพืชที่มีประโยชน์อย่างกว้างขวาง เมล็ดถั่วเหลืองมีส่วนประกอบ โปรตีนสูงเทียบเท่าเนื้อสัตว์ ใช้ประกอบเป็นอาหารได้หลายชนิด และยังสามารถนำมาสกัด เอาน้ำมันสำหรับประกอบอาหารแทนน้ำมันสัตว์ น้ำมันถั่วเหลืองยังสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมอาหารนมและเนยเทียม อุตสาหกรรมยา อุตสาหกรรมสบู่ เป็นต้น ส่วนเมล็ดที่สกัดน้ำมันออกแล้วหรือกากยังใช้เป็นอาหารสัตว์ได้เป็นอย่างดี การปลูก ถั่วเหลืองนอกจากทำรายได้ให้แก่ผู้ปลูกแล้ว ยังสามารถทำให้ดินมีความสมบูรณ์ดีขึ้น เนื่องจาก ต้นถั่วเหลืองให้ปุ๋ยไนโตรเจนในดิน

๒. ระยะเวลาการเพาะปลูกไม่นาน เฉลี่ยอายุถั่วเหลืองที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ อยู่ระหว่าง ๙๐-๑๑๐ วัน ขึ้นอยู่กับฤดูกาลที่ทำการปลูก การปลูกถั่วเหลืองในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น ๒ ฤดู คือ ปลูกในฤดูแล้งหลังฤดูการทำนา และปลูกในฤดูฝน ดังนั้นถั่วเหลือง จึงเหมาะที่ใช้ปลูกเป็นพืชหมุนเวียน เพราะนอกจากเกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มแล้วยังเป็นการ รักษาดินให้มีความสมบูรณ์ด้วย

๓. การใช้เมล็ดพันธุ์ในการปลูกถั่วเหลืองอยู่ในอัตราที่ไม่สูงนัก ปริมาณเมล็ดพันธุ์ ที่ใช้เฉลี่ย ๕ กก.ต่อไร่ ผลผลิตที่ได้เฉลี่ย ๑๓๐ กก.ต่อไร่ นอกจากนี้ทางราชการยังได้ส่งเสริมแนะนำเมล็ดพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง ให้คุณภาพที่ดีขึ้นคือมีเปอร์เซ็นต์โปรตีนและน้ำมันสูง

๔. การปลูกถั่วเหลืองสามารถปลูกได้ในดินเกือบทุกชนิดที่มีการระบายน้ำได้ดีตั้งแต่ ดินร่วนทรายจนกระทั่งดินเหนียวที่มีความอุดมพอสมควร มีความเป็นกรดเป็นด่างพอประมาณ แต่จะไม่เจริญเติบโตในดินที่เป็นกรดจัด พื้นที่ในประเทศไทยส่วนใหญ่มีความเหมาะสมที่จะทำการ เพาะปลูกได้

๕. เปรียบเทียบต้นทุนการเพาะปลูกข้าวเหลืองกับราคาที่เกษตรกรขายได้ มีอัตราผลตอบแทนที่พอสมควร

ปี	ต้นทุนเฉลี่ย บาท/กก.	ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย บาท/กก.	กำไร ร้อยละ
๒๕๑๗/๑๘	๓.๔๘	๓.๙๔	๑๔.๖
๒๕๑๘/๑๙	๓.๗๒	๔.๑๖	๑๑.๘
๒๕๑๙/๒๐	๓.๖๕	๔.๗๐	๒๘.๗

ที่มา : กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. แนวโน้มความต้องการข้าวเหลืองเพิ่มสูงขึ้นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สำหรับความต้องการภายในประเทศเนื่องจากการขยายการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ข้าวเหลืองเป็นวัตถุดิบเพิ่มมากขึ้น เช่น โรงงานสกัดน้ำมันพืช โรงงานผสมอาหารสัตว์ซึ่งมีความต้องการข้าวเหลืองอุตสาหกรรม เหล่านี้เป็นฐานรองรับผลผลิตของเกษตรกรอย่างดี จึงเป็นการสร้างความมั่นใจได้ว่าผลผลิตที่เพาะปลูกได้นั้นสามารถจำหน่ายได้ ด้านตลาดต่างประเทศก็มีแนวโน้มความต้องการข้าวเหลืองมากเพิ่มขึ้น ดังนั้นเกษตรกรจึงมีตลาดต่างประเทศเป็นฐานรองรับอีกชั้นหนึ่งเพิ่มขึ้นด้วย

๗. ในแง่ของโรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันพืช ข้าวเหลืองเป็นวัตถุดิบที่มีอัตราส่วนประกอบของน้ำมันอยู่ปริมาณมากพอสมควร กากที่ได้หลังจากการสกัดน้ำมันมีส่วนประกอบโปรตีนสูงสามารถจำหน่ายให้กับโรงงานผสมอาหารสัตว์ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตต่อไป สำหรับโรงงานผสมอาหารสัตว์ก็จะสามารถจัดหาวัตถุดิบอื่นโรงงานได้ และจะเป็นการช่วยรักษาเงินตราของประเทศจากการสั่งอาหารสัตว์จากต่างประเทศ เป็นทางลดต้นทุนการผลิต ซึ่งจะทำให้ราคาอาหารสัตว์ในประเทศมีราคาลดต่ำลง เป็นกวางส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ในประเทศต่อไปด้วย

สำหรับพืชน้ำมันชนิดอื่น ๆ ก็ยังคงความสำคัญ และให้ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากพืชแต่ละชนิดมีความแตกต่างกันในด้านสภาพการเพาะปลูกและคุณสมบัติที่ได้รับจากพืชแต่ละชนิดซึ่งจัดเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศทั้งสิ้น

จะเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ ของโรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันพืชมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน คือเกษตรกร ผู้รวบรวมท้องถิ่น พ่อค้าคนกลาง โรงงานอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ผู้เลี้ยงสัตว์ ตลอดจนรัฐบาล

ข้อเสนอแนะ

๑. เร่งส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกพืชน้ำมันเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีปริมาณพอเพียงต่อความต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นทางแก้ไขปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการส่งเสริมโดยการแนะนำเมล็ดพันธุ์ ให้ผลผลิตต่อไร่สูงแนะนำวิธีการเพาะปลูก การบำรุงรักษา ตลอดจนให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการตลาด ทั้งนี้ควรเร่งให้มีการส่งเสริมอย่างจริงจังและแพร่หลายยิ่งขึ้น จะช่วยส่งเสริมให้มีอุปทานด้านวัตถุดิบอย่างเพียงพอและเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรด้วย
๒. ในการส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกพืชน้ำมันเพิ่มมากขึ้นให้เป็นผลจะต้องสร้างสิ่งจูงใจแก่เกษตรกรในด้านผลตอบแทนโดยการประกันการรับซื้อ ซึ่งโรงงานผู้ผลิตควรให้การสนับสนุน
๓. เพื่อลดปัญหาด้านพ่อค้าคนกลาง เพื่อประโยชน์แก่เกษตรกรและโรงงานผลิตน้ำมันพืช ควรจัดให้มีระบบตลาดที่มีการติดต่อกันโดยตรง ระหว่างเกษตรกรกับโรงงานผลิตน้ำมันพืช ซึ่งอาจจะทำขึ้นในรูปคณะกรรมการเพื่อจัดให้มีการทำสัญญาซื้อขายวัตถุดิบระหว่างเกษตรกรกับโรงงานสกัดน้ำมันพืชในจำนวนที่ต้องการเป็นฤดู ๆ ไป หรือจัดทำเป็นสัญญาระยะยาวซึ่งทั้งนี้ให้สิทธิคณะกรรมการดำเนินการจำหน่ายส่งออกต่างประเทศได้เมื่อปริมาณพืชน้ำมันมีมากเกินความต้องการในการจัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่ายในเรื่องของการจัดตั้ง การเงินและการสนับสนุนจากรัฐบาล ตลอดจนโรงงานผู้ผลิตน้ำมันพืช
๔. ควรจัดให้มีการควบคุมการส่งพืชน้ำมันออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ให้รัดกุมและเหมาะสมกับการนำเข้า เพื่อสร้างความยุติธรรมให้กับเกษตรกรและโรงงานผลิตน้ำมันพืชเพราะในขณะที่มีการห้ามส่งออก แต่ยินยอมให้มีการนำเข้า จะทำให้ราคาลดลง เกษตรกรอาจถูกกดราคา

รับซื้อซึ่งจะทำให้เกษตรกรหมดความสนใจในการทำการเพาะปลูกพืชขน้ำมันและหันไปเพาะปลูกพืชอย่างอื่นแทน และจะก่อความเสียหายต่อโรงงานผู้ผลิตในช่วงต่อไป และในกรณีที่มีการห้ามส่งออก ควรจะห้ามในระยะสั้นหรือในช่วงที่มีผลผลิตพืชขน้ำมันน้อย เพื่อช่วยเหลือโรงงานอุตสาหกรรมให้มีวัตถุดิบเพียงพอในการผลิต ในช่วงที่ผลผลิตพืชขน้ำมันมาก ไม่ควรมีการนำเข้าเพราะจะทำให้ราคาต่ำมาก เพราะโดยปกติในช่วงนี้ราคามีแนวโน้มลดต่ำลงอยู่แล้ว

๕. การควบคุมการส่งออกน้ำมันพืชมีผลต่อการขยายตัวในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมต้องจำกัดกำลังผลิตให้ลดลง ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ จากการศึกษาได้ประมาณความต้องการบริโภคน้ำมันในประเทศ และปริมาณการบริโภคน้ำมันพืชและน้ำมันหมูในประเทศ ดังนั้นจะสามารถกำหนดปริมาณส่งออกให้สอดคล้องกับปริมาณที่โรงงานสามารถผลิตได้และปริมาณความต้องการในประเทศ

๖. ในด้านควบคุมการส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ ทางภาครัฐจะอนุญาตให้ทำการส่งออกในส่วนที่เหลือจากความต้องการใช้ภายในประเทศเพื่อเป็นการสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมมีรายได้เพื่อชดเชยรายจ่ายส่วนอื่นและยังได้เงินตราต่างประเทศและควรให้มีการควบคุมการส่งออกควรให้รัดกุมและเหมาะสมกับการนำเข้า เพื่อสร้างความยุติธรรมให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันพืชและโรงงานอุตสาหกรรมอาหารสัตว์

๗. ทางภาครัฐให้การสนับสนุนการส่งออกในรูปของน้ำมันพืชแทนการส่งออกในรูปวัตถุดิบพืชขน้ำมัน เพราะจะทำให้สามารถขายสินค้าในมูลค่าที่สูงขึ้น และยังเป็นกำลังเสริมการค้าทางอ้อมเมื่อมีผลผลิตมากก็สามารถขายส่งออกได้ และเป็นการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ

๘. ในการควบคุมราคาจำหน่ายในประเทศ ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และต้นทุนการผลิตทั่วไป โดยพิจารณาภาวะการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๙. ควรระงับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมน้ำมันพืชเพราะปัจจุบันยังมีกำลังผลิตเหลืออยู่มาก โรงงานส่วนใหญ่ทำการผลิตได้ต่ำกว่ากำลังผลิตเพราะภาวะขาดแคลนวัตถุดิบ นอกจากนี้กำลังผลิตที่มีอยู่สามารถผลิตสนองความต้องการได้ถึง ๑๕๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งสามารถผลิตได้เกินความต้องการบริโภคน้ำมันในประเทศในอีก ๕ ปีข้างหน้า

โดยที่อุตสาหกรรมน้ำมันพืชเป็นอุตสาหกรรม เกษตรที่มีความสำคัญและ เกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับผลิตผลการเกษตรหลายชนิด และเป็นขบวนการที่ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value added) ให้แก่ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศเป็นการสร้างรายได้ และเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติ หากการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สามารถลุล่วงไปได้ และทำให้โรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันพืชต่าง ๆ สามารถดำเนินงานผลิตได้เต็มกำลังผลิต ซึ่งเป็นความสำเร็จของการพัฒนาอุตสาหกรรม ขั้น ตอนหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะทำให้ตลาดผลิตผลเกษตรประเภทพืชขน้ำมันในประเทศมีเสถียรภาพ มากขึ้นและช่วยให้ประเทศไทยสามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศที่สูญเสียไปในการสั่งซื้อน้ำมัน พืชเข้ามาได้เป็นมูลค่าปีละหลายสิบล้านบาท ในขณะที่เดียวกันทำให้ประเทศมีรายได้เพิ่มจากการ ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ